

Puolaa pitkin ja poikin

Puolan paikka Euroopassa ei ole ollut kadehdittava. Itäiset ja läntiset suurvallat ovat vuorollaan trampanneet maan yli riistäen ja raiskatken. Perinteinen asujaimisto on kuitenkin pysynyt sijoillaan ja aloittanut aina alusta joukkojen mentyä.

Suuri osa Puolasta kuului ennen maailmansotia Preussin pröystäilevään valtakuntaan, joka lähinnä tunnetaan säntillisestä sotilaskurista. Churchillkin manasi, että Euroopan onnettomien vaiheiden alku ja juuri piilee Preussissa.

Puolalaiset ovat kautta aikojen olleet vallanpitäjilleen hankalia. Niin kävi neuvosto-aikanakin. Kansaa oli vaikea pitää kurissa, ja omat johtajat joutuivat koville. Kahdeksankymmentäluvun alussa julistettiin jopa sotatila.

Matkustelin Puolassa seitsemänkymmentäluvulla. Silloin olot olivat vähintäänkin viheliäiset. Turtuneisuus ja haluttomuus paistoi ihmisten kasvoilta. Todellinen yritteliäisyys kanavoitui pimeälle puolelle. Vitsailtiin, että Puolassa ja USA:ssa vallitsee sama rahan laki. Slotyillä ei kummassakaan saa mitään ja dollareilla kaikkea.

Puolakin vapautui aikanaan. Se pääsi pikavauhtia Naton jäseneksi. Suomalaiset arvostelevat sikäläisten hinkua, mutta eivätpä arvostelisi, jos tuntisivat tilanteen.

Puola nojaa kahteen tukijalkaan, maatalouteen ja raskaaseen metalliin. Maatalous on pärjännyt jotenkin, mutta teollisuus on joutunut ylisuuriin vaikeuksiin kilpailukyvyyn kaikkottua. Tämä koskee erityisesti hiili- ja terästeollisuutta sekä laivanrakennusta.

Käväisin taas kunnolla Puolassa, pohjoisessa ja etelässä.

Jotenkin maa on jäänyt nuhjuiseksi pahimpiin kilpailijoihinsa Tsekkiiin ja Unkariin verrattuna. Kadut ovat kuoppaisia ja talot rötisköjä. Ikään kuin sosialismin tuntua ja tuoksua ei olisi kyetty kunnolla kuuraamaan kuten naapureissa. Ruskohiiltä poltetaan surutta paremman ja puhtaamman energian puutteessa.

Saksassa ja muualla keskisessä Euroopassa puolalaisia pidetään romukauppiaina ja kaikenkarvaisen krääsän trokareina. Saksan tiet ovat pullollaan romuautoja rahtaavia puolalaistrailereita. Rämät parsitaan kokoon ja myydään hyväuskoisille puolalaisille hienoina länsiautoina. No, kai ne autoverot sielläkin huitelevat taivaita.

Puolaan ilmestyy kuitenkin vauhdilla kunnollisia yrityksiä, jotka tekevät tuhtia tavaraa ja pärjäävät markkinoilla. Mutta pitkä on vielä tie vanhan eurooppalaisen perheen täysivaltaiseksi jäseneksi.

Toivotamme kuitenkin puolalaiset lämpimästi tervetulleeksi. Semminkin kun heillä nyt on tämä hyppyyhme Mauis.

pajen